

Szívsebészet – bevezetés

Dr. Hejjei László

PTE ÁOK Szívgyógyászati Klinika

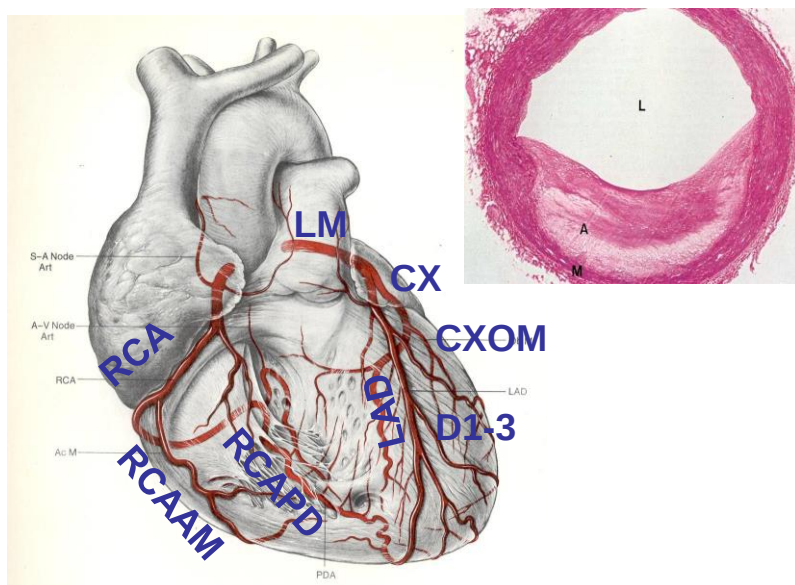
<http://aok.pte.hu/hu/egyseg/oktatasianyagok/290>

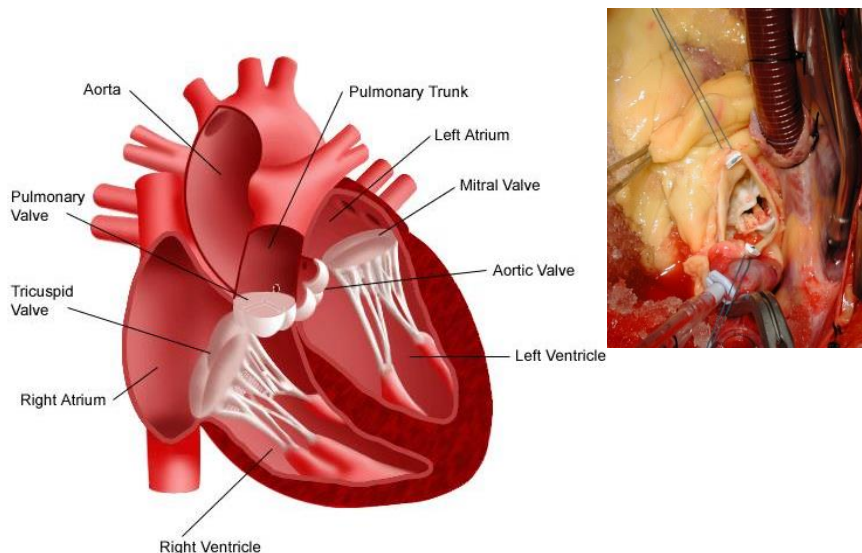
Pécs, 2025

A koszorúerek anatómiája

A szív üregei, billentyűk

A szívműtétek fajtái

coronaria bypass (CABG)
 műbillentyű implantáció (AVR, MVR, TVR)
 billentyű plasztika (tricuspidalis, mitralis)
 congenitalis (VSD, ASD, DBP...)
 aortaív műtétek
 aneurysmectomia, aneurysma-plicatio
 szívatültetés és alternatívái
 pacemaker implantáció

kombinált műtétek (CABG+billentyű, CABG+
 carotis endarterectomia, CABG+aneurysmectomia)

A szívműtétek alaptípusai

Extracorporalis műtét (nyitott szívűműtét):

- vértelenség a szív (és tüdő) kirekesztésével
- mozdulatlan műtési terület
- műtési manipulációtól független perctérfogat
- szívüreg megnyitásának lehetősége

„Off-pump” műtét:

- úttörő műtétek (zárt mitralis commissurotómia)
- utóbbi 20 év koszorúér-sebészete

A szívsebészet mérföldkövei

Theodor Billroth
(1829-1894)

„Az a sebész, aki a szívhez
nyúl, kollégái megvetését
vonja magára.”

Ludwig Wilhelm Carl Rehn
(1849-1930)

Első sikeres szívizom
varrat: **1896**

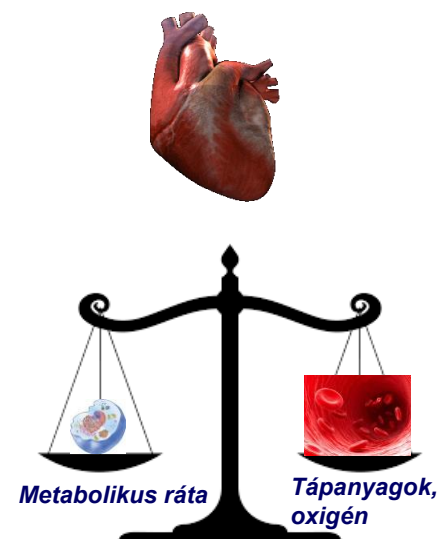
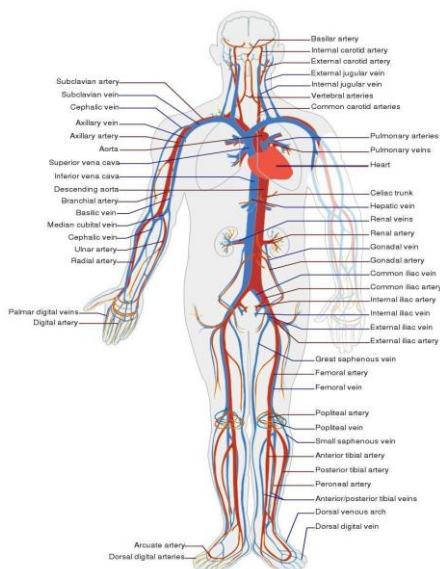
A modern szívsebészet alapfeltételei

- diagnosztikai háttér
- aszepszis, antibiotikumok
- transzfuziológia
- hemosztazeológia
- aneszteziológia - intenzív terápia
- extracorporalis keringés
- myocardium védelem
- műtéti technika
- műbillentyűk, egyéb implantátumok

A szívsebészet mérföldkövei

1896. Rehn sikeresen lát el szívsérülést
1925. Souttar - zárt mitralis commissurotomia
1928. Forssmann - önmagán elvégzi az első
szívkatóéterezést karvénáján át
1939. Gross - Botallo-vezeték ligatúra
- 1950-es évek Gibbon, Kirklin, Lillehei - ECC
1951. Vineberg a. thoracica interna implantatio
Favaloro, Effler v. saphena bypass
1953. ASD-zárás
1955. VSD-zárás
1968. Green a. thoracica interna-LAD bypass

A vérkeringés – ischaemias sérülés

A szív-tüdő gép megvalósítása

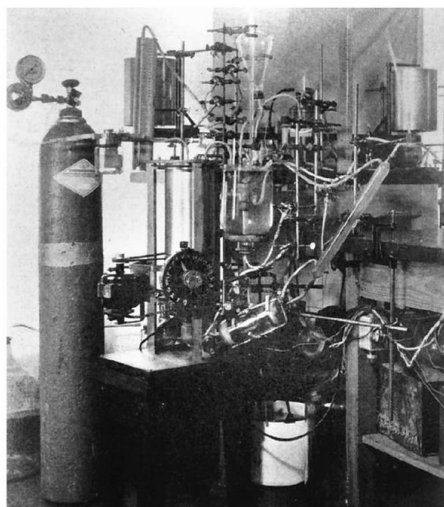
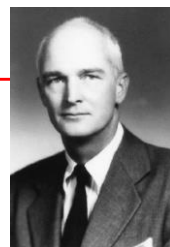

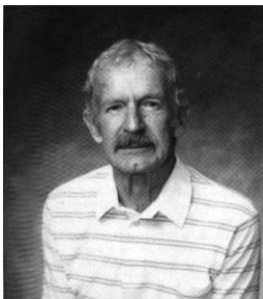
Fig 2. Photograph taken in Dr Gibbon's laboratory, showing an early version of his heart-lung machine. (Courtesy of J. H. Gibbon, Jr. Reprinted with permission from Gibbon JH et al. Arch Surg. 1937; 34:1109.)

John Gibbon
(1903-1973)

1953. május 6. Az első sikeres ASD zárás szív-tüdő gép alkalmazásával (függőleges film oxigenátor, IBM).

Hypothermia - a mérleg másik oldala

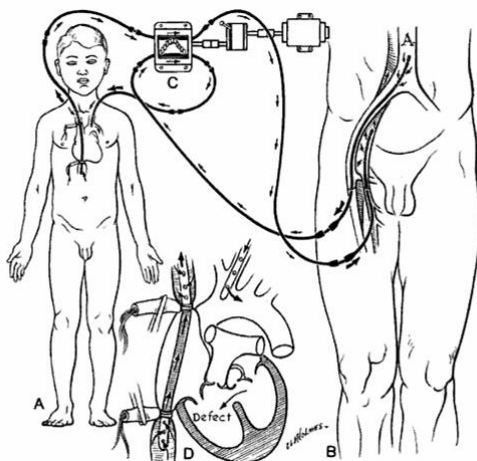
JF Lewis (1916-)

1953. Lewis and Taufic:
Closure of atrial septal
defects with the aid of
hypothermia. in Surgery

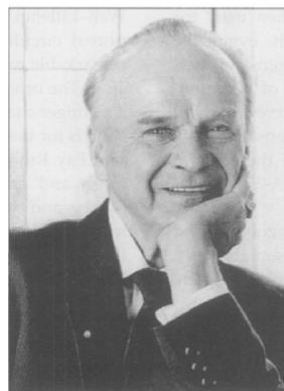

1952. szept. 2. Az első nyitott
szívműtét, 2 cm-es ASD-II zárás 5
éves lányban, $t=26^{\circ}\text{C}$ teljes test
hypothermia, inflow statis
alkalmazásával. (University of
Minnesota Hospital)

„Cross-circulation”

1954-55. között 45 nyitott szívműtét:
VSD, AV-canal, Fallot-IV. Pl. egyik F-IV
14 perces cross-circulation idővel.

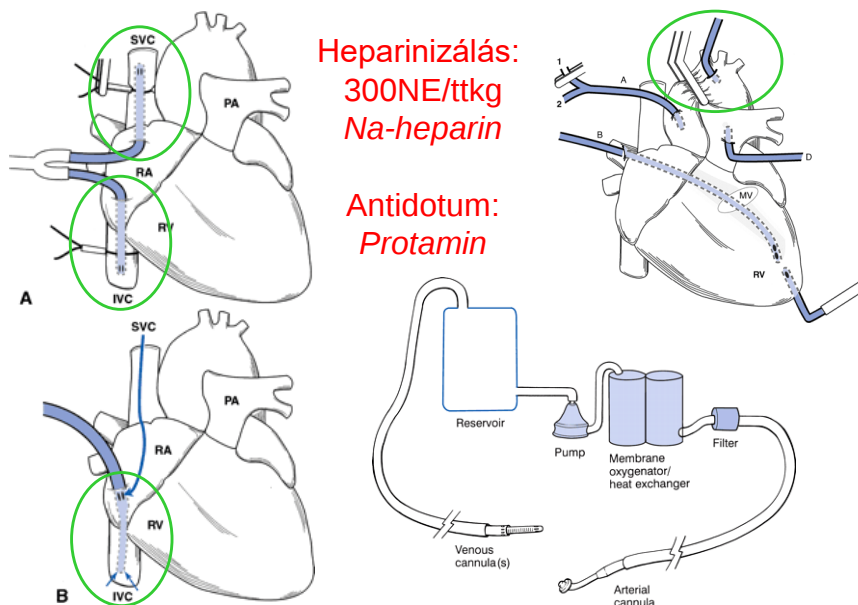

CW Lillehei (1919-1999)

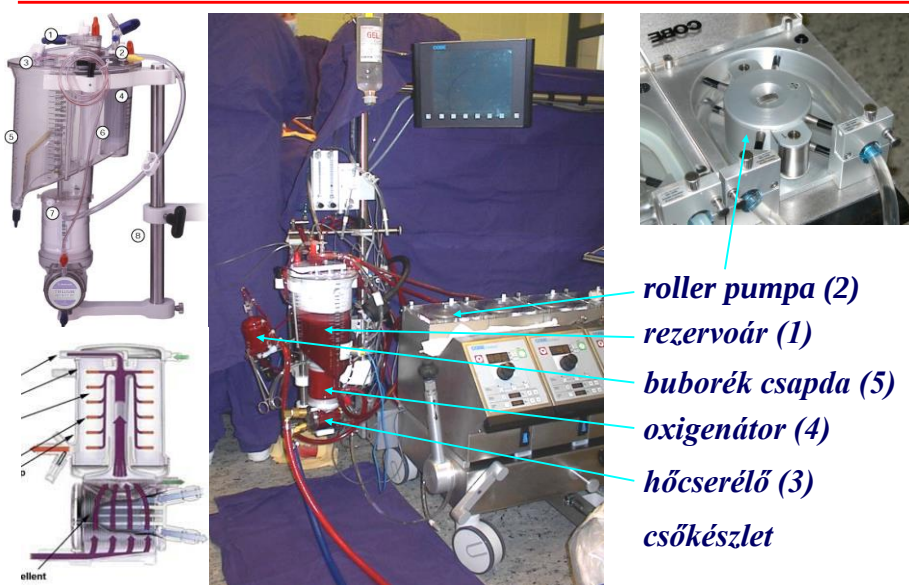
Lillehei-Cohen-Warden

Kemény kritika...

Az extracorporalis keringés vázlata

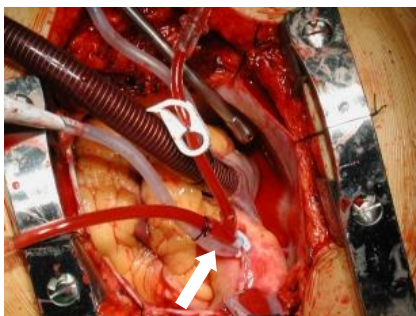
A mai szív-tüdő gép felépítése

Az ECC patofiziológiája

- *hemodilúció*
- *lokoregionális keringészavar*
- *acidosis*
- *gyulladásos válasz, complement aktiváció*
- *capillary leakage*
- *hypothermia hatásai (Hb oxigénkötő képessége, enzimek reakciósebessége, stb.)*
- *alakos elemek mechanikus és egyéb károsodása*
- *metabolikus, endokrin változások*
- *elektrolit eltérés*

Myocardium protekció

*anterográd aortagyöki
cardioplegia és vent*

lokális jégkása pakolás

A szívizomzat megőrzése a coronaria keringésbe juttatott speciális összetételű, hideg cardioplegiás oldattal. Legelterjedtebb: +4 °C hyperkalémiás krisztalloid cardioplegia, mely depolarizációs blockot, szívmegállást okoz, megtakarítva a kontrakció és elektromos működés energiaigényét.

Diagnosztika

- anamnesis, fizikális vizsgálat
- EKG, ergometria, holter
- echokardiográfia, stressz Echo
- (izotóp scan, SPECT)
- CT, MRI (viabilitás), (PET)
- szívkatéterezés (coronarographia, ventriculographia, nyomásmérések, IVUS)

Preoperatív kivizsgálás, előkészítés

- cardialis státusz felmérése, stabilizálása
- 40 éves kor felett coronarographia
- góckutatás, góctalanítás
(fogászat, fül-orr-gége, urológia/nőgyógyászat)
- mellkas röntgen, hasi ultrahang
- carotis doppler vagy carotis angiographia
- légzésfunkciós vizsgálat
- társbetegség vagy más betegség gyanúja esetén szakkonzílium! (érsebészet, colonoscopia, gastroscopia, endocrinologia, stb.)
- orális anticoag., anti-TCT, metformin elhagyása

A szívműtét lehetséges szövődményei

- sérülés a kanülálás helyén
- thromboembolia (szív, agy, vese, végtag...)
- vérzés, véralvadási zavar, DIC
- pleuralis, pericardialis folyadék (Dressler)
- perioperatív infarctus, szívelégtelenség
- ritmuszavar (pitvarfibrilláció, VES, stb.)
- rekesz bénulás (n. phrenicus fagyás)
- légúti infekció, atelectasia, pneumónia
- neurológiai, mentális eltérések
- stressz ulcus, gastrointestinalis vérzés
- sebgyógyulási zavar, fertőzés, sepsis
- fel nem derített góc exacerbációja
- fel nem ismert daganat „szétrobbanása”
- exitus letalis

Utánkövetés

Hat-nyolc hét múlva szívsebészeti kontroll vizsgálat: panaszok, sebgyógyulás, sternum stabilitás, EKG, Echocardiographia

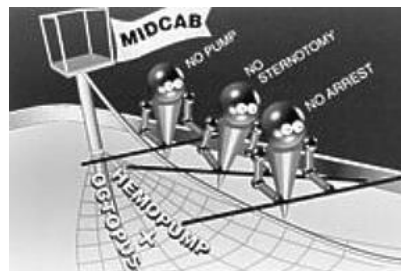
Félévente – évente cardiológiai kontroll (EKG, ergometria, echocardiographia), szükség esetén hemodinamikai vagy szívsebészeti kontroll, családorvosi vizit

Thrombocytá gátlás (ISZB) vagy OAC (mech. bill.) életfogytiglan, ha el kell hagyni esetleges műtét/beavatkozás előtt →LMWH adása

Szekunder prevenció: életmód, diéta, gyógyszerek (statin, β -blocker, ACEI, ARB, stb.)

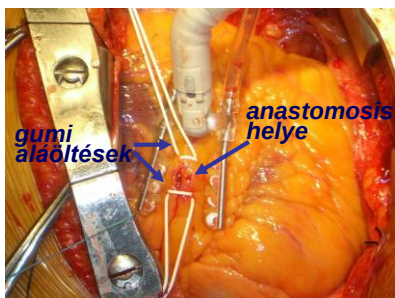
Minimál (kevésbé) invazív szemlélet

„off-pump” CABG MIDCAB

LAD stabilizálás

Octopus, Medtronic, Inc.

Off-pump CABG műtétek

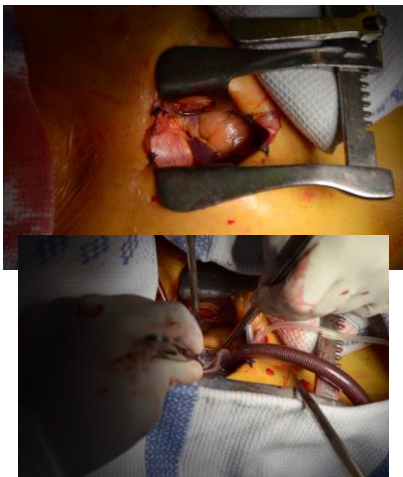
- az ECC veszélyei nem állnak fenn
- viszont hypoperfúzió kockázata ↑
- aorta kirekesztése

- speciális stabilizátor szükséges
- occluder vagy shunt occluder
- nem érhető el könnyen minden ér
- szívüreg nem nyitható meg
- a műtéti manipuláció befolyásolja a perctérfogatot

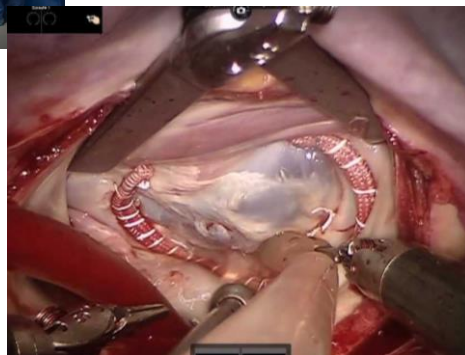
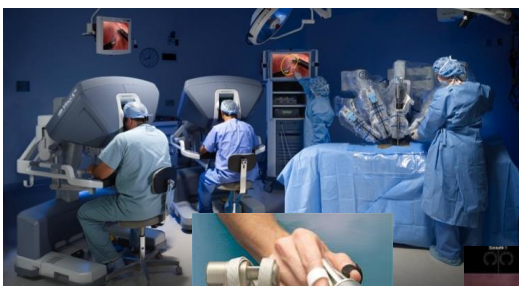
Minimál invazív behatolás

- kisebb (akár 4-6 cm!) műtéti metszés
- minimális szöveti sérülés, intakt mellkasfal

- kisebb műtéti stressz
- rövidebb műtét (?)
- kevesebb szövődmény (?)
- enyhébb műtéti fájdalom
- gyorsabb mobilizálás
- korai rehabilitáció
- jobb kozmetikai eredmény
- redukált költségek (?)

Robot-asszisztált szívműtétek

- Mitralis plasztika
- CABG
- PM elektróda implant.
- Stb.

Köszönöm a figyelmet !

